

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicorum, Et Aliorum
Ecclesiasticorum Speculum**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Præpositorum vita a subditis discutienda non est. cap.xii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Inobediens à
demonibus di-
scerpitur.
a in epist. ad
Episc. Hisp. c.
in c. abfit. 11.
q. 3.

Anterus verò Papa inobediens. In demonū ore discer-
pendum pronuntiavit his verbis: Abfit ut quicquam
sinistrū de his arbitremur, qui Apostolico gradu
cedentes Christi corpus sacro ore conficiunt; per
nos Christiani sumus; qui claves regni cęlorum ha-
tes, ante iudicij diem iudicant. In veteri quidem ip-
sæ habetur: Quicumque sacerdotibus non obtemperat,
aut extra castra positus lapidabatur à populo, et
die ceruice subiecta contemptum expiabat cum
Nunc verò inobediens spirituali animaduersione
catur, aut eiectus de ecclesia rabido ore demonū
discerpitur.

Præpositorum vita à subditis discutienda non est.

CAP. XII.

b hom. 34. in
c. ult. ad Hebr.

Verò Ioannes Chrysostomus explicans illud
Pauli: Obedite Præpositis vestris, & timete
illis, scientes, quoniam ipsi vigilan-
tibus animabus vestris, quasi rationē redditori,
hoc faciunt non gemētes; hoc enim expedit vobis
Quid ergo, inquit, si dicat aliquis dum Præpositus
lignus est, non obaudiemus? Malignum quatenus
Siquidem est in causa fidei, iuge illum, & euita, non
lūm si homo fuerit, sed etiā si angelus de celo de-
derit. Si verò in voto, & moribus malignū dicit,
scrutari: Et hæc non ex me ipso dico, sed ex scriptura
diuina. Audi enim Christū dicentem: Super cathedra
Moy si sederunt Scribæ, & Pharisæi. Et primò dicitur
his multa mala, tunc dixit: Sederunt super cathedram
Moy si: omnia, inquit, quæ dixerint vobis facite: quæ
autem fecerint, facere nolite. Habent dignitatē, sed
vitæ sint perditæ: veruntamen non ad vitam conueni-
sed ad sermones attendite. Quantum enim ad mortem
attinet, nullus poterit lædi. Qua ratione hoc? quia
facit, manifesta sunt omnibus, & neque ipse, etiam ad
cumen iniquitatis perueniat, poterit alios mala docere.
Cum autem fidei causa vertitur, neque manifestum est
omnibus quod dicitur, neque malignus dubitatur
cere contraria: Nam quod dictum est: nolite iudicari
ne iudicemini, de vita dictum est, non de fide.

Quatenus ma-
lignis Præpo-
sitis obaudien-
dum sit, et non
sit.

c Matth. 23.

ium infertur, hoc manifestat. Quid enim, inquit, a
 rades stipulam in oculo fratris tui, & trabem in oculo
 tuo non vides? Omnia ergo quæ vobis dixerint, in-
 t, ut faciatis, facite. Facere autem operis est, non
 deti. Rursum idem alibi^b: Etiam si qui præfunt im-
 probi forent, innumerisque scaterent malis, ne sic
 eadem fas esset discipulo dictis non audientem esse.
 Quia si de Iudeorum Doctores dictum est, quo-
 rum super cathedram Moysi sedebant, eos esse di-
 cos, qui à discipulis audirentur, quanquam operibus
 tam malis, vt Dominus præceperit, ne illa imi-
 tarentur, qua venia digni erunt, qui ecclesiæ Præsides
 gratiam Dei modeste viuentes conspuunt, & con-
 tinent?

Hoc pertinet & illud, quod idem alibi prædictum
 explicans: obedite Præpositis vestris, &c. ha-
 b^c: Nam dic, inquit, oro, ipse tanto periculo tui gra-
 tiam subditus est, tu illi obtemperare detrectes, in his,
 quæ tibi vitia sunt? Et si enim ille sua omnia ritè di-
 catur, quamdiu tu minus rectè vales, angoris va-
 re non potest: cum duplex ab eo ratio sit exigen-
 tam vero considero, quantum periculi sit per sin-
 gulos subditorum discuti, rationemque pro omnibus
 reddere. Quantumvis illi honoris impendas, quan-
 tumlibet obsequij deferas, nihil his periculis referre par-
 tioris. Nam et si animam ponas, ipse hoc pro te iugi-
 ter facit. Et si id minus hac in vita facit, quod persecu-
 tionis non adsit tempus, eam tamen periculo æternæ
 mortis exponit. Tu contra neque ad verba vsque illi
 sumi vis. Hoc nempe est malorum omnium causa;
 quod rectorum autoritas perit. Nulla illis reueren-
 tia habetur, nullus honor, nullus metus. Obaudite, in-
 quit, Præpositis vestris, & subditi estote illis: At nunc
 quæruerit & confusa sunt omnia. Neque istud Præposi-
 torum gratia. Quid enim illi de nostro honore lucran-
 tur, nisi in quantum obtemperantes habebunt, idque
 per vitæ nostræ? Hi enim licet honorentur, nihil
 et eo honore in futurum lucrantur, maioremque
 damnationem inde suscipiunt. Et si patiantur iniu-
 rias, nihil ex iis detrimenti in futurum acquirunt:
 imò

^a Matth. 7.

^b in epist. ad Galat. cap. 1. Improbis et malis Præpositis obediendum est.

^c in epist. 2. ad Timoth. cap. 1. honor. 2.

Causa omnium malorum est, quod Superiorum autoritas perit.

Iniuria, quas Præpositi patiuntur, cedunt illis in meritum, et defensionem.

a 1. Reg. 8.

*Iniuriam, qua
afficitur Prie-
positus, Deus
patitur.**Honus Præpo-
sitorum onus est.*b 1. Reg. 8.
*Honorans sa-
cerdotem Deum
quoq. honorat.*

b Matth. 10.

Mar. 9.

Luc. 10.

c Eccles. 7.

*Gratum Deo
est, malum sa-
cerdotem hono-
rari.**Sacerdos quid
sit.**Præpositorum
vitas à subditis
discutienda
non sunt.*

d 1. Corint. 4.

imò & meritorum illis accedit cumulus, atque ob-
sio. Nostri denique causa cuncta illi faciunt. Namque
honorantur à subditis, & hoc illis fieri iubet Deus
quemadmodū dicebat Heli^a: Assumpsi te de domi-
nis tui: Siue iniuriis afficiantur; hoc in se Deo
perpetitur sicut ad Samuelem ait^b: Non te sperat
sed me. Itaque illis contumelia iucrum; hoc onus
onus est. Non ergo hæc illorum gratia, sed velle
sa dico.

Qui honorat sacerdotem, Deum quoque honorat
qui verò sacerdotem spernit, ad id sensim peruenit
vt in Deum ipsum aliquando contumeliosus exat
vt in Deum ipsum aliquando contumeliosus exat
Qui vos, inquit^b, suscipit, me suscipit; & laedens
ait^c, eius in honore habete. Hinc Iudæi Deum sper-
nere didicerunt, quia Moysen contempserunt quare
dibus eum impetebant. Nam qui pie sacerdos vult
tur, longè maiori pietate Deum reuerentur. Et
malus sperit sacerdos quispiam, attendit Deus qui
sui gratia illum etiam qui dignus honore non est, im-
sequis foues, ipseque tibi præmia exoluet. Si enim
prophetam in nomine prophetae suscipit, in nomine
prophetae accipiet: profecto & qui ceo, & o-
rat sacerdoti, mercede sua non destituetur. Nam
de hospitalitate agitur tantū, vbi quem suscipit
ras, tantum præmiorum accipis; si ei subitarius
Deus imperat, non multo magis mercede donabitur.

An ignoras quid sit sacerdos? Angelus vtiq. di-
ni est, non ex se ipso loquitur: si despicias, non
despicias, sed Deum, qui illum ordinavit. Quis
non agit Deus salutis nostræ causa? quid non loquitur
per quem non operatur? Si enim per Iudam operatur
est, & per prophetas quibus dicturus est, non nouit
discedite à me, qui operamini iniquitatem; per quem
qui daemones in nomine suo eiecerunt; non magis
sacerdotes diuino ministerio famulantes operantur.

Namque si Præpositorum vitas discutere per-
mus, ipsi doctores nostros ordinare contendimus per-
uersoque ordine naturali, quæ supra sunt, infra esse
lumus. vt superius pedes, inferius verò sit caput.
quid Paulus dicat^d: mihi autem pro minimo est

obis iudicet, aut humano die. Et iterum ^a: Tu quid iudicas fratrem tuum? Si fratrem iudicare non expectas, quanto minus magistrū? Nam si hoc statuit Deus, nec facis; peccasque ni facias. Sin vero cōtraria præcipi, noli præsumere, neque ea coneris, quæ super te sunt. Insurrexerunt aduersus Aaron post vituli formationem effugiem Core, Dathan, & Abiton. Quid ergo? Cur illi periere? Quilibet quæ ad se pertinent sollicitaret. Nam si quidem fidei dogma peruertat, etiam angelus sit, obaudire noli: sin verò recta docet, noli, sed verbis intendere. Habes Paulum verbis te operans, que moderantem. Non distribuit pauperibus, neque; non bene dispendat ecclesiæ res. Vnde tibi id dicit? Noli illum culpate antequam discas reatum: quæ plurima quippe ex simplici suspitione iudicatur. Noli Deum tuum, audi ipsum dicentem ^b: Descende, et videbo, si secundum clamorem suum consummatur: Sin autem vt sciam. Quod etsi didicisti, & examinasti, & vidisti, iudicem sustine. Noli præcipere alios ordinem; illius est munus ista discutere, non tuum. Quis in se es, pastorem noli curiosè discutere, neque quæ tuius tenearis, quod illum accipere te alium. Et quomodo, inquires, id mihi dicit, quod ipse non facit? Non tibi ipse dicit, nam si illi obtemperas, mercede priuaris. Christus hæc admonet. Vt agatur aliena iudicemus, sua quique discutiat, vitæque diiudicet suam.

At debet ille, inquires, melior esse, quàm ego. Cur dicitur? Quia sacerdos est. Et quid habet ille amplius tuum? Non labores, non angores, non ærumnas? Melior esse te melior? Quid ergo? Nisi sit melior, te ipsum perdis, ac perimis? Sunt verba ista plena arrogantæ. Vnde enim nosti illum te non esse meliorem? Nostis, inquires, & sacrilegus est. Vnde hæc nosti? Cur te ipsum per præcipitia impellis? Nempe si quis dicit, ille purpuram habet, quamuis id scias, aurem tuis; etsi arguere possis, protinus resilis, teque scire stimulas, nolens gratis subire peccatum. Quid ergo? In loco periculum minimè necessarium suscipis? Non carent reatu hæc verba. Audi quid dixerit Christus ^a:

^a Rom. 2. 14.
Iacob. 4.

^b Genes. 18.

*Vitam quisque
diiudicet suam.*

Ccc stus ^a:

a Matth. 12.

stus : Dico autem vobis, quod omne verbum otiosum, quodcumque locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii. Cur te ipsum quous arbitras esse meliorem? Cur non ingemiscis magis, ac peccatus tuus, atque in humum respicis, imitando felicem publicanum? enim melior sis, hac existimatione tua cuncta peribis. melior es: tace, & persistas esse melior: quod si loquar, omnia exinanisti. Si te putas esse, defuisti: si non parum, multum sane profecisti. Si enim qui peccator aduocatus, ubi confessus est, iustificatus descendere meretur: tu peccator non es, & esse se putat, quid oro lucratur? quantum ea humilitate suis adijciat commodum. tam tuam diligentius discute. Fur non es, at rapina violas, at innumera huiusmodi perpetras; Neque ut furtum probem diximus; absit: imò illud valde creor, & eum qui est huiusmodi, desleo; nam dico potest, quam sit sacrilegium malum.

Ex malitia sacerdotis seu pastoris nullum solatium capiat subditus.

b Eccl. 3.

Quare Prepositi honorandi sunt.

Estote factores verbi diuini, et non auditores tantum.

Nunquid enim si sacerdos malus sit, inde solatium pietatis subditis? Nihil minus. Ceterum dabit ille quod scelerum suorum debitas poenas: dabis autem & tuorum criminum poenas. Patrem qui habet, esse se le patiat incommoda, omnia patris reuerentia proteget. Noli enim, inquit, gloriaris in ignominia patris tui; neque enim tibi tam gloria, quam patris est. Etsi sensum amiserit, veniam habet. Longe magis in patre spiritali dicenda sunt. Reuerentia lum, quod tibi diebus singulis diuina ministras, pturas relegi facit; tui gratia exornat domum; pro te te vigilat; propter te vota persoluit; pro te precaturus astat; tui causa preces exoluit; pro te illum religio, cultusque & obsequium est; pro te omnia. Reuerere hac ergo atque considera, quae te ea summa cum reuerentia. At malus ille est: quid te quid? Nunquid enim qui malus non est, quae magna ista & diuina largitur? Absit. Fides enim magis omnia valet, neque iustus quispiam proderit, nisi fidelis sis: neque nocet malus, si fueris ipse factus. Verum vos ea seruate, quae diximus: nam si loquar, audimus, & nunquam audita perficimus, cum illa quae dicuntur emolumentum percipimus. Atque

ergo nobis ipsis quæſo diligenter, & quæ dicta ſunt ma-
gno ſtudio implere curemus. Deſcribamus ea mentis
noſtræ tabulis, conſcientiæ quæ affixa tenemus.

*In quibus & quomodo Superioribus ad conſequendam, & con-
ſervandam honeſtatem obediendum ſit.*

CAP. XIII.

Obedientia quæ maioribus præbetur, Deo exhi-
betur. Quicquid igitur vice Dei præcipit ho-
mo, quod non ſit tamen certum diſplicere Deo,
ſed ſecus omnino accipiendum eſt, quàm ſi præcipiat
Deus. Quid enim intereſt, vtrum per ſe, an per ſuos
miſtros, ſive homines, ſive angelos hominibus in-
dicat ſuum placitum? Sed homines, inquis, facile fal-
ſam Dei voluntate de rebus divinis percipiendâ, & in-
cipiendâ fallere poſſunt. Sed enim quid hoc refert
tibi, qui conſcius non es, præſertim cum teneas de ſcri-
pturis, quia labia ſacerdotis cuſtodiant ſcientiam;
legem ex ore eius requirunt; quia angelus Domini
exornatum eſt. Requirit, dixerim, legem: non quam
ſcriptura velle ſcriptura tradiderit, vel ratio mani-
ſte probaverit. De huiusmodi quippe nec præceptor
ſpectandus, nec prohibitor auſcultandus eſt: ſed
quod ita latere, aut obſcurum eſſe cognoſcitur, vt in-
labium venire poſſit, vtrum Deus ſic, aut aliter fortè
ſit, ſi non de labiis cuſtodientibus ſcientiam, & ex
ore angeli Domini exercituum certum reddatur. A
quo denique diuina potiùs conſilia requiruntur, quam
a ſeruo, cui credita eſt diſpenſatio myſteriorum Dei?
ſed proinde quem pro Deo habemus, tanquàm Deum
ſeruo, quæ aperte non ſunt contra Deum, audire debe-
mus. Imperfecti cordis & infirmæ prorsus voluntatis
ſolus eſt, ſtatuta ſeniorum ſtudioſius diſcutere; hærec
ſingula quæ iniunguntur, exigere de quibusq; ratio-
nem, & male ſuſpicari de omni præcepto, cuius cauſa
non tingerit, nec vnquam libenter obedire, niſi cum audi-
re, ſeu expedire monſtraverit vel aperta ratio, vel
ſtatuta autoritas. Delicata ſatis, imò nimis mo-
diſta eſt huiusmodi obedientia.

Ccc ij Rurſum

*Obedientia quæ
maioribus præ-
betur, Deo ex-
hibetur.*

*a D. Bernar-
dus in traſſ. de
precept. &
diſpenſat.*

b Mala. 2.

*Cuiusmodi lex
ex ore ſacerdo-
tis requirenda
ſit.*

*In quibus obe-
diendum ſit Su-
perioribus.*

*Statuta Super-
iorum diſcu-
tenda ſunt.*

*Delicata &
moſta obe-
dientia.*